

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jean Monnet
Programme

ФАБУЛИ ДЛЯ ІГОР ПЕРШОГО ТУРУ

Фабула 1

Позивачем виступає Петро Гончаренко, 1990 року народження. У 2011 році Петро отримав диплом молодшого спеціаліста за напрямком підготовки «Кухар-кондитер». 20.07.2011 року він почав працювати у ПТУ № 52 кухарем на основі безстрокового трудового договору і заочно продовжував навчання. У 2013 році Петро отримав диплом бакалавра за спеціальністю «Харчові технології», у 2015 році – диплом магістра за спеціальністю «Трудове навчання».

Петро щороку проходив всі необхідні медичні огляди, проблем зі здоров'ям у нього жодного разу не було виявлено. Петро щодня готував їжу для 120 підлітків, які навчаються у ПТУ, а також організовував видачу їжі в їдальні та прибирання столів і миття посуду. Колеги характеризують його як доброзичливого, стриманого чоловіка, який чудово ладнає з дітьми і добре виконує свою роботу. Батьки учнів, які навчалися в ПТУ, також залишали лише позитивні відгуки про Петра – за їх словами, з того часу як Петро почав працювати, їх діти добре харчуються в закладі, задоволені їжею. За результатами кількох перевірок якості харчування у ПТУ, де працює Петро, жодного разу не виявляли ніяких порушень. 27.06.2017 року Петра було також прийнято на роботу на 0,25 ставки як майстра виробничого навчання за напрямом «Кухар-кондитер».

На початку вересня 2018 року кілька учнів Петра помітили його у випуску новин на одному з каналів. Новинний сюжет стосувався маршу за права ЛГБТ, і Петро був одним із учасників такого маршу. Учні під час заняття почали запитувати Петра про його сексуальну орієнтацію та про рух на захист прав ЛГБТ. Петро відповів учням на їх питання і пояснив у чому полягає зміст ЛГБТ-руху. Відтак завідувачка ПТУ, якій стало відомо про розмови Петра з учнями від колег, викликала Петра для термінової розмови. Під час розмови Петро повідомив завідувачці ПТУ що є геєм. Завідувачка просила Петра не афішувати цю подробицю свого особистого життя. Проте, про участь Петра у марші за права ЛГБТ довідались також деякі члени батьківського комітету ПТУ. Активісти батьківського комітету поговорили з сусідами Петра, знайшли його профілі в соціальних мережах і навіть кілька разів прослідкували за ним після роботи. Переконавшись в «нетрадиційній орієнтації» Петра, вони написали колективне

звернення до завідувачки ПТУ з вимогою звільнити його. Звернення підписали батьки 30 дітей.

У свою чергу Петро, якого ознайомили з колективним зверненням батьків, заявив, що приховувати свою орієнтацію більше намірів не має і не розуміє, яким чином його особисті вподобання заважають йому працювати в навчальному закладі. Ситуація набула розголосу, і до колективного звернення додали свої підписи батьки ще 32 дітей.

Завідувачка запропонувала Петру звільнитись за власним бажанням або за угодою сторін, аргументуючи це тиском на неї з боку батьківського комітету та відділу освіти. Петро категорично відмовився. Відтак, 28.10.2018 року з Петром розірвали трудовий договір з формулюванням «за вчинення працівником, який виконує виховні функції, аморального проступку, не сумісного з продовженням даної роботи» (пункт 5 частини 1 статті 41 КЗпП України). Петро (Сторона 1) оскаржив таке звільнення до суду. Відповідачем виступає ПТУ № 52 (Сторона 2).

Фабула 2

Позивачем виступає Галина Марченко, 1988 року народження. Відповідач – Іванна Марченко, 1987 року народження.

Галина та Іванна познайомились у 2006 році. На той момент Іванна була чоловіком і носила ім'я Іван. Іван завжди почував себе інакшим, він говорив, що він жінка, яку ув'язнили в тілі чоловіка. Галина сприймала заяви Івана як жарти і як спроби привернути до себе увагу. Згодом у Галини і Івана почались стосунки і 07.07.2007 року пара побралась. Галина змінила своє прізвище на прізвище чоловіка – Марченко.

11.12.2011 року у подружжя Марченків народився син Дмитро. Батьки належно виконували свої обов'язки щодо утримання та виховання сина. Іван, за словами родичів і сусідів, був дуже уважним і турботливим батьком, часто гуляв з сином, водив його до дитячого садочка, обслуговував дитину в побуті. Обоє батьків офіційно працювали, але заробітки Івана були у рази вищими за зарплатню Галини, тому сина утримував здебільшого Іван. Стосунки між Галиною та Іваном були безконфліктними, але дружина почала помічати певну відчуженість чоловіка щодо неї. Подружжя вирішило певний час пожити окремо. У липні 2015 року Іван орендував квартиру і переїхав туди.

У жовтні 2015 року сестра Івана стала жертвою зґвалтування. З цього моменту Іван чітко вирішив що він більше не хоче залишатись чоловіком і бажає змінити стать. Галина знову сприйняла ці заяви як жарти. Тим не менш, 28.10.2015 року Іван звернувся до сексопатолога і заявив, що потребує зміни статі. Після належного психологічного обстеження Івану встановили діагноз «гендерна дисфорія». Іван (Іванна) вживав(ла) гормональні препарати, які зробили його(її) більш фемінним на вигляд. На момент розгляду справи Іванна вже подала до органів РАЦСУ заяву про зміну імені і форми по-батькові та отримала паспорт громадянина України на нове ім'я.

Протягом періоду трансгендерного переходу Івана (Іванни) Дмитро щонайменше 5-6 місяців кожного року жив з батьком. Галина в цей час не бачилась з Іваном. 09.09.2018 року, коли трансгендерний перехід було закінчено, Галина прийшла до Іванни щоб забрати сина. При зустрічі Галина була надзвичайно вражена зміною статі Іванни і влаштувала скандал. Наступного дня Галина (Сторона 1) звернулась до суду з позовною заявою про розірвання шлюбу та позбавлення Іванни батьківських прав. Іванна (Сторона 2), загалом, не заперечуючи проти розірвання шлюбу, наголошує, що хоче аби син залишився жити з нею і не бачить підстави для позбавлення її батьківських прав.

Фабула 3

Правозахисні організації вирішили провести у місті марш рівності - захід, який закликає громадськість до толерантності й недискримінації щодо представників різноманітних меншин (релігійних, етнічних, сексуальних меншин, людей з інвалідністю тощо). Головними лозунгами заходу мали стати «Всі люди рівні в своїх правах» та «Права людини - для всіх людей без виключень».

Враховуючи положення Конституції України, організатори маршу подали до виконавчого комітету міської ради повідомлення про проведення масового заходу. У повідомленні, поданому 27.09.2018 року, йшлося про те, що марш рівності має відбутись 10.10.2018 року на центральній вулиці міста у період з 14:00 по 15:00. Планується участь 100-150 осіб. Також у зверненні організатори заходу вказали свої контактні дані.

На засіданні міської ради, яке відбулось 29.09.2018 року, серед депутатів почалась дискусія щодо необхідності «заборонити гомосексуалістів». Депутати говорили, зокрема, що на інститут сім'ї останнім часом здійснюються постійні атаки з боку «різноманітних збоченців». Також було озвучено заклик заборонити гомосексуальні відносини як такі і передбачити за вступ в гомосексуальні стосунки кримінальну відповідальність – мовляв, у часи існування СРСР мужелозство було злочином, і така практика була цілком правильною. Під час дискусії один з депутатів зауважив, що вже зараз «так звані правозахисники займаються пропагандою своїх збочених нахилів через організацію маршів». Відтак, міська рада доручила виконавчому комітету «заборонити проведення маршу рівності».

Виконавчий комітет у той же день (28.09.2018 року) направив позов до окружного адміністративного суду позовну заяву про заборону проведення маршу рівності. У позовній заяві виконком, зокрема, посилався на рішення міської ради, вказував на можливу загрозу громадському порядку, необхідність використати публічний простір для інших потреб (27.09.2018 року міськрада узгодила проведення святкового ярмарку до Покрови і Дня захисника України, що триватиме з 09.10.2018 по 15.10.2018 і проходитиме на центральній площі) тощо.

Провадження у справі за позовом виконкому було відкрито 29.09.2018, а 01.10.2018 року Оргкомітет маршу рівності подав відзив на позовну заяву. Розгляд справи призначено на 02.10.2018 року, сторонами виступають виконком міської ради (Сторона 1) та Оргкомітет маршу рівності (Сторона 2).

ФАБУЛА ДЛЯ ФІНАЛЬНОЇ ГРИ

Фабула 1

Відповідно до даних місцевого перепису, станом на 01 січня 2018 року у селі Іванівка проживали 2500 тисячі осіб, у тому числі - 72% українців, 12% росіян, 9% білорусів, 4 % болгар та 3% ромів. Останні (75 осіб) компактно проживали у так званому «соціальному будинку» - соціальному житлі, передбаченому для влаштування малозабезпечених верств населення. Соціальне житло було побудоване і утримується за рахунок місцевого бюджету, будівля перебуває у комунальній власності. Роми переїхали до Іванівки у 2014 році з окупованої території і з того часу мешкали в соціальному будинку. Проживання було оформлене як безстроковий договір оренди, за яким роми мали сплачувати лише комунальні платежі і підтримувати будинок і прилегле подвір'я в належному стані.

22 вересня 2018 року на місцевій дискотеці відбулась бійка, в ході якої 21-річний Петро Ідрис та 19-тирічний Михайло Ідрис (рідні брати ромської національності) вбили 17-тирічного Геннадія Степанова (російської національності). Вбивство сталося при свідках, але Ідриси втекли і заховались соціальному будинку, звідки на ранок загадковим чином зникли. Наступного дня про трагічний випадок дізнались майже всі мешканці села. Своє обурення вони вирішили висловити, зібравшись на стихійний мітинг. Захід налічував близько тисячі учасників. До мітингувальників вийшов голова сільської ради, який пообіцяв «вирішити проблему».

Відтак, на 15:00 23 вересня 2018 року було оголошено скликання позачергової сесії сільської ради. З 27 депутатів 21 з'явилися на позачергову сесію. У ході обговорення голова сільради зауважив, що з моменту, коли в Іванівці поселились роми, злочинність зростає у геометричній прогресії. За його словами, всі роми займаються поширенням наркотиків, проституцією та бандитизмом, а відтепер вже почалися вбивства. Депутати підтримали голову сільради і зауважили, що ромська громада – дійсно «розсадник бандитизму» і «кубло наркоманів і проститутток». Переважно роми ніде не працюють, їх діти не ходять до школи, а їх подвір'я перебуває в антисанітарному стані. Тому депутати запропонували заборонити проживання ромів на території сільської ради, зокрема, у соціальному будинку, про що ухвалили відповідне рішення. «За» проголосували 17 депутатів, 3 проголосували «проти», ще один утримався.

На виконання цього рішення депутати сільської ради разом із дільничним поліцейським 24 вересня 2018 року прийшли до соціального будинку і повідомили ромів про необхідність покинути свої помешкання протягом трьох

днів. Група ромів вирішила оскаржити своє виселення і звернулась за допомогою до адвоката. Сторони провадження – ромська громада, представлена адвокатом (Сторона 1) та сільська рада (Сторона 2).